

Evangelium bez budoucnosti

Teologický podnik postihla zřetelná nemoc. Souvisí to s obsahem samotného evangelia. Od "Ježíšova semináře" až po evangelikální traktáty je patrné společné selhání definovat Ježíše jeho poselstvím o Království. Teologie na všech úrovních nadále vyjadřuje své znepokojení nad eschatologickým, židovským Ježíšem, který hlásal evangelium o nadcházejícím Království a soudu.

Členové tolik propagovaného "Ježíšova semináře" hlasováním zjistili, že většina toho, co Ježíš údajně řekl v evangeliích, mu ve skutečnosti nikdy nevyšla z úst. Spíše mu jeho příliš nadšení životopisci přisoudili své vlastní myšlenky a udělali z něj nositele Dobré zprávy o nadcházejícím Království. O skutečném Ježíši historie – tak tvrdí tito badatelé – bychom měli uvažovat v kategorii učitele moudrosti, postavy příliš klidné a vyrovnané na to, aby řekla něco alarmujícího nebo apokalyptického.

Evangelikálové jsou hrdí na to, že pevně chápou to podstatné z Ježíšova evangelia. Zkoumání jejich spisů však ukazuje, že se až příliš vzdalují od nepříjemné skutečnosti, že Ježíš hlásal jako evangelium mnohem víc než jen poselství o své smrti a vzkříšení. Statistika vypadá následovně: V 25 kapitolách evangelijních kázání (Mt 3-15; Mk 1-7; Lk 4-8), během nichž Ježíš a apoštolové přednášejí evangelium veřejnosti, není ani slovo o Ježíšově smrti a vzkříšení.

Evangelium o nadcházejícím Království

Na základě těchto důkazů zůstává evangelium v této fázi takové, že nezahrnuje jakýkoli fakt o Ježíšově obětní smrti a následném vzkříšení. Ještě působivěji

to lze doložit, když dodáme, že po celou dobu Ježíšova historického působení učedníci, i když jim to bylo řečeno, nechápali, co Ježíšova smrt a vzkříšení obnáší (viz Lk 18:31-34). Z toho tedy vyplývá, že evangelium bylo především poselstvím o nadcházejícím Božím království (97 % synoptických textů o Království se zjevně týká inaugurace Království při parousii), a ne o Ježíšově smrti a vzkříšení.

Tyto poslední skutečnosti byly přidány k existujícímu základu evangelia o Království až poté, co se staly. Tak ve Sk 8:12 bylo obsahem evangelia předloženého obráceným "Boží království a jméno Ježíše Krista".

Evangelium podle Ježíše

Zatímco "Ježíšův seminář" krotí eschatologického, na Království orientovaného Ježíše pomocí sekery kritiky a následné vraždy Ježíšova evangelia apokalyptických textů o Království, evangelikálové, kteří se nemohou ztotožnit s technikou učenců popírajících posvátné dokumenty, dospívají k podobnému výsledku jinou metodou. Rozhodnou se definovat evangelium spásy na pečlivě zpracovaném selektivním základě. Tím, že dávají dohromady určité izolované texty, většinou z Pavlových listů nebo z jednoho Petrova kázání ve Skutcích (2:22-29), ignorují obrovské množství údajů z evangelia, které poskytují zprávy o Ježíšově životě a učení.

Pavel se tak stává skutečným autorem evangelia a význam Ježíše je redukován na jeho smrt a vzkříšení. Ježíš přišel, říká jeden populární evangelista v hojně rozšířeném traktátu, "aby vykonal třídní dílo – zemřel, byl pohřben a vstal z mrtvých". To však zjevně

není pravda. Je to vážné zkreslení Spasitelova vlastního smyslu pro jeho záměr. V Lukášově evangeliu 4:43 prohlásil, že přišel "hlásat evangelium o Božím království; to je důvod, proč jsem byl pověřen". Ježíš dokonce mohl před ukřižováním říci, že "dokončil dílo", které mu Otec uložil (Jan 17:4). Tímto dílem bylo předání Otcova evangelia-slova učedníkům, kteří nyní měli za úkol je zachovat a předat ostatním (Jan 17:6, 8, 20).

Velké pověření

Nemělo by být možné prohlašovat Velké poslání za svůj životní příkaz a pak šířit evangelium zbavené jeho nejzákladnějšího prvku – Božího království. Zdá se však, že právě to evangelikálové udělali. Sotva si přečtou Matouše 28:19-20, tedy Velké poslání, hned přeskóčí ke svým oblíbeným veršům v Listu Řimanům a Galatským, přičemž zapominají, že Pavel ve svých listech předpokládá mnoho informací z evangelia, které už jeho posluchači, jimž nepředkládá evangelium poprvé, mají.

Mnohem rozumnější by bylo nahlédnout do Lukášova popisu toho, jaké poselství Pavel přinesl neobracenému světu - a zde je svědectví více než jasné. Pavel, věrně plnící pověření Velkého poslání nést právě Ježíšova slova evangelia o Království všem národům, vcházel do synagogy a neustále odvážně hovořil, "argumentoval, přel se a přesvědčoval o Božím království" (Sk 19:8). Když Pavel shrnoval své životní dílo pro efezské starší, připomněl, že všude vyzýval k pokání a víře v Pána Ježíše (Sk 20:21). Poté podal stručnou definici toho, co to znamená. Bylo to slavnostní vydávání svědectví o "evangelium Boží milosti", jinými slovy "hlásání Království" (Sk 20:24, 25).

Pavlovo evangelijní dílo

Ve snaze navždy vtisknout světu povahu Pavlova evangelijního díla nám Lukáš zanechává závěrečný portrét Pavla a jeho typického hlásání spásy. Pavel "slavnostně svědčil o Božím království a snažil se je přivést k Ježíši", přičemž použil text hebrejské Bible "od úsvitu do soumraku" (Sk 28:23). Stejně evangelium o Království spásy pak přenesl k pohanům, kde Pavel očekával lepší výsledky. Opouštíme ho v Římě, kde "se vši otevřeností a bez překážek zvěštoval Boží

království a učil o Pánu Ježíši Kristu" (Sk 28:31).

Pavel tedy nezopakoval jen několik svých výroků z listů, aby předal spásné poselství. Záměrně napodoboval evangelijní kázání historického Ježíše, aby naplnil Velké poslání. Ve skutečnosti stejně jako Ježíš "vítal lidi a začal mluvit o Božím království" (Lk 9:11), Pavel "vítal všechny, kdo k němu přicházeli, a hlásal evangelium o Království" (Sk 28:30, 31). Totéž nelze říci o moderních evangelistech, kteří ze svého slovníku vypustili výraz "evangelium o Království".

Existuje velké nebezpečí, že pokud se budeme spoléhat na zkrácené výroky z Pavlových listů, můžeme vyřadit hlavní prvky evangelia. Metoda je chybná a evangelium je zkreslené. Prvky evangelia, které nezapadají do "přijatého" popisu evangelia ("to, co jsme vždycky hlásali"), jsou tiše ignorovány a zavrženy.

Katastrofální ztráta

Ježíšova vlastního evangelia

Jako by chtěl předjímat katastrofální ztrátu Ježíšova vlastního evangelia, Matouš, když používá podstatné jméno "evangelium" (*evangelion*), vždy ho upřesňuje a definuje jako "evangelium o Království" (Mt 4:23; 9:35; 24:14). Ve verši, který má přede všemi ostatními vyložit kvintescenci evangelia, Marek zaznamenává, že Ježíš vyzval veřejnost, aby "činila pokání a věřila evangelium o Království" (Mk 1:14-15). Jedná se o programové shrnutí křesťanské víry, jak ji Ježíš vnímal. Lukáš z Ježíšových úst zaznamenává, že evangelium se týká Božího království. Právě toto poselství shrnuje Synovu kazatelskou dráhu (Lk 4:43; 16:16; srov. Sk 8:12; 28:23, 31).

"Římská cesta", která se chytá do pasti myšlenky, že Pavlovo evangelijní poselství lze vyčíst z několika veršů v listech, by měla být vyřazena a nahrazena "Ježíšovou metodou" evangelizace, tedy hlásáním evangelia o příchodu Království, které je založeno právě na hebrejských základech. To ovšem bude znamenat velmi opožděné znovobjevení hebrejských proroků Izraele, pro jejichž naději byl křesťan Pavel souzen (Sk 24:14; 26:6-8).

Boží evangelium je evangelium o Království (Marek 1:14-15). Zhuštěné, zkratkovité odkazy na "evangelium" je třeba vždy vztahovat k "mateřské" definici evangelia, kterou poskytují první kapitoly synoptick-

kých evangelií. To je však oblast Písma, kterou evangelikálové a "Ježíšův seminář" odmítají, ti druzí kritickým vylučováním a ti první podivným obcházením prostého, jednoduchého a zřejmého.

Hlásejte moje evangelium

Zdá se velmi podivné zvednout prapor Velkého posláání v Matoušově evangeliu 28:19-20, kde Ježíš říká: "Hlásejte moje evangelium" všem, Židům i pohanům, a pak zcela vynechat začátek Ježíšova učení a převzít evangelium z jednotlivých Pavlových veršů a opomenout kriticky důležitou definici evangelia, kterou Pavel uvedl (ve Skutcích 20:25). Pokud to křesťanská

církev myslí vážně s následováním Ježíše a učením všeho, co přikázal, bylo by zdravým rozumem a zdravou teologickou metodou otočit jednu stránku z Matouše 28:19-20 a vyhledat hned první Ježíšův příkaz: "Čiňte pokání a věřte Božímu evangeliu o Království" - poselství, které v té době neobsahovalo ani slovo o Ježíšově smrti a vzkříšení, přidané později.

Nechť je Ježíšovo evangelium o Království "A". Obětní smrt a vzkříšení nechť je "B". Co je evangelikálům do toho, že nahrazují část celkem, oddělují "A" od "B", místo aby k "A" přidali "B" (jako ve Sk 8:12) a pak začali s "A"?